

Valsts kanceleja

NACIONĀLĀ TRĪSPUSĒJĀS SADARBĪBAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, fakss 67280469, e-pasts ntsp@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.2.2/3

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēde

Protokols Nr.3

2016. gada 9. augustā

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Zaļā zāle

Sēdi vada:

Pēteris Krīgers, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs

Sēdē piedalās:

no valdības puses:

1.	Ministru prezidents	M. Kučinskis
2.	Finanšu ministre	D. Reizniece-Ozola
3.	Tieslietu ministrs	Dz. Rasnačs
4.	Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs	A. Ašeradens
5.	Veselības ministre	A. Čakša
6.	Labklājības ministrs	J. Reirs
7.	Satiksmes ministrs	U. Augulis

no darba devēju puses:

1.	LDDK prezidents	V. Gavrilovs
2.	LDDK viceprezidents	M. Bičevskis
3.	LDDK viceprezidents	I. Strautiņš
4.	LDDK padomes loceklis	J. Kalējs
5.	LDDK padomes loceklis	J. Gulbis
6.	LDDK ģenerāldirektore	L. Menģelsone
7.	LDDK padomes loceklis	V. Rantiņš
8.	LDDK padomes loceklis	G. Āboliņš-Āboltiņš

no arodbiedrību puses:

1.	LBAS priekšsēdētājs	P. Krīgers
2.	LBAS priekšsēdētāja vietnieks	E. Baldzēns
3.	LBAS, Latvijas Industriālo nozaru arodbiedrības priekšsēdētāja	R. Pfeifere
4.	LBAS, LVSADA priekšsēdētājs	V. Keris
5.	LBAS, LIZDA priekšsēdētājas vietniece	I. Priževote
6.	LBAS, LSAB priekšsēdētāja	I. Liepiņa
7.	LBAS, LAB "Enerģija" priekšsēdētājs	A. Āboliņš
8.	LBAS	J. Kalniņš
9.	LBAS, LDzSA priekšsēdētāja vietnieks	A. Muhlinkins

Pārējie dalībnieki:

A. Rostovskis, B. Vīlpa, D. Brūvele, D. Robežniece, E. Rītiņa, E. Zālīte, I. Kiukucāne, J. Endziņš, J. Vjakse, K. Bāra, L. Bāriņa, L. Kļaviņa, L. Leīte, L. Marcinkēviča, P. Leiškalns, R. Griķmane, R. Bunka, S. Stūre, S. Birkenfelde, T. Trubača, B. Bāne, J. Plūme, R. Kronbergs, E. Upīte, M. Krastiņš, I. Aile, J. Stinka, G. Trupevnieks, I. Zvīdriņa, A. Liepiņa, A. Bukova-Žideļūna

Protokolē:

Z. Legzdiņa-Joja, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante

Sēdi sāk plkst. 10:02

Sēdes darba kārtība:

Nr.p. k.	Jautājums	Ziņo/Uzaicināti
1.	Aktuālā informācija par valsts budžeta 2017. gadam sagatavošanas procesu	D. Reizniece-Ozola Finanšu ministre

P. Krīgers, atklājot NTSP sēdi, dod vārdu ministru prezidentam M. Kučinskim un LDDK prezidentam V. Gavrilovam ievadvārdiem par pirms NTSP sēdes parakstīto Vienošanās protokolu.

M. Kučinskis pauž gandarījumu par pirms NTSP sēdes parakstīto Vienošanās protokolu, ar kuru ir plānota sadarbība starp valdību un sociālajiem partneriem valsts pārvaldes reformu īstenošanā. Vienlaikus aicina pievienoties arī citus partnerus.

V. Gavrilovs vērš uzmanību uz Vienošanās protokolu kā koleģiālu kopīgu redzējumu par kopīgi darāmajiem darbiem un pauž gandarījuma par tā parakstīšanu.

1.jautājums

Aktuālā informācija par valsts budžeta 2017. gadam sagatavošanas procesu

Ziņo: D.Reizniece-Ozola

Par jautājumu debatēs izsakās: V. Keris, M. Bičevskis, J. Reirs, E. Baldzēns, E. Rītiņa, R. Bunka, L. Mengēlsone, I. Liepiņa, M. Kučinskis, A. Muhlinkins

D. Reizniece-Ozola iepazīstina ar Finanšu ministrijas sagatavoto prezentāciju.

V. Keris jautā, vai Latvijai būtu saistoši ņemt vērā Stabilitātes programmā rakstīto un EK ieteikumus, uz ko **D. Reizniece-Ozola** atbild, ka jā.

M. Bičevskis vēlas zināt, vai 2017. gada budžetā būs izmaiņas politikās, kas paredz pabalstu izmaksu, ņemot vērā arvien pieaugošo pabalstu izmaksas apmēru.

J. Reirs informē, ka situācijas risināšanai Labklājības ministrijai un Veselības ministrijai ir dots Ministru kabineta uzdevums, tomēr pabalstu izmaksu ierobežot nevar, vairāk jākoncentrējas uz kontroles veikšanu. Vienlaikus norāda, ka izmaiņas likumdošanā gaidāmas ne ātrāk kā 2018. gadā, to būtība paredz ierobežot iespējas slimot un atrasties ārpus valsts. Kā arī pauž viedokli, ka bezdarba gadījumā pieprasāmajos pabalstos, iespējams, jāatgriežas pie pirmskrīzes modeļiem, proti, ierobežojot pabalstu saņemšanas ilgumu, jo 2013. gadā, kad tika ieviesta esošā sistēmā, bija pēckrīzes situācija un attiecīgi nepieciešams risinājums, lai cilvēkiem nodrošinātu iztikas līdzekļus situācijā, kad jaunu darbu atrast ilgstoši nebija iespējams.

M. Bičevskis, atsaucoties uz prezentācijā iekļauto informāciju, pauž neizpratni, ka nepieciešami

līdzekļi datubāzu/ informācijas sistēmu uzturēšanai, kuru izveide un uzturēšana sākotnējā posmā tika finansēta no ES struktūrfondi, un aicina šo informācijas sistēmu uzturēšanu nodrošināt no ministriju budžeta resursiem.

J. Reirs skaidro, ka informācijas sistēmas pilnveidotas, lai uzlabotu iestāžu darbības efektivitāti un sniegto pakalpojumu kvalitāti, līdz ar to daudzu no tām turpmākā uzturēšana būtu jānodrošina no valsts budžeta līdzekļiem.

D. Reizniece-Ozola norāda, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija apkopos informāciju par ministriju lietotajām informācijas sistēmām, kas ir būtiskas pakalpojumu kvalitātes turpmākai nodrošināšanai arī turpmāk un attiecīgi tikai par tām sistēmām valdībā varētu tikt atbalstīta papildus budžeta līdzekļu piešķiršana.

E. Baldzēns norāda, ka Budžeta un nodokļu politikas trīspusējās sadarbības apakšpadomē līdz šim nav pilnvērtīgi diskutēti par produktivitāti un atsaucas uz krīzes laikā īstenoto darba samaksas samazinājumu. Vienlaikus pauž viedokli, ka produktivitāte, kas nav darba intensifikācija, ir vajadzīga un jāuzlabo tehnoloģijas/ iekārtas/ darba organizatoriskie jautājumi.

D.Reizniece-Ozola norāda, ka minimālās darba algas palielināšana ietekmē publiskajā sektorā (veselības, kultūras, labklājības nozarē) strādājošos, kuri atlīdzību par padarīto darbu saņem atbilstoši valsts pārvaldes vienotajai atlīdzības sistēmai un, attiecīgi palielinot minimālo darba algu un nemainot vienoto atlīdzības sistēmu, tiek samazināta atšķirība starp kvalificēto un mazāk kvalificēto darbspēku attiecībā uz atlīdzību.

E. Rītiņa pauž atbalstu tiem pasākumiem, par kuru īstenošanu jau ir panākta vienošanās, vienlaikus aicina diskutēt par iespējām gūt ieņēmumus, piemēram, veicinot solidaritāti un atbildību būvniecības nozarē, veicot atbilstošas izmaiņas arī Publisko iepirkumu likumā, kā arī nodrošinot priekšnoteikumus elektroniskās darba uzskaites ieviešanai. Vienlaikus norāda, ka gaidāmās izmaiņas ir steidzami jādiskutē, ņemot vērā konkurētspējas faktorus, to skaitā salīdzinājumā ar Lietuvu un Igauniju.

D. Reizniece-Ozola pateicas par viedokli un paskaidro, ka izmaiņas tiks veiktas reālistiski, kā arī vērš uzmanību, ka ar gaidāmajām izmaiņām, piemēram, Publisko iepirkumu likumā valstij ir skaidri jābūtu, ka tā grib strādāt ar tiem uzņēmumiem, kas godīgi nomaksā visus nodokļus.

R. Bunka pauž viedokli par minimālās darba algas sasaisti ar krimināltiesisko regulējumu, norādot, ka nepieciešama minimālās darba algas jēdziena nodalīšana no krimināltiesiskā regulējuma. NTSP ietvaros sociālie partneri un valdības pārstāvji minimālās algas apmērus uzlūko kā makroekonomisko rādītāju un instrumentu, tomēr jāatceras, ka ceļot minimālās algas apmēru, vienlaicīgi tiek pacelta nelielo apmēru robeža mantiskos noziedzīgos nodarījumos, kā arī lielo apmēru robeža (šo piesaisti nosaka likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 20. un 22. pants). Tas pats attiecas uz būtiskā kaitējuma jēdziena atkarību no minimālās mēnešalgas apmēra. Minimālās mēnešalgas palielināšana automātiski nozīmē kriminālās vides pārstāvjiem iespēju radīt lielāku mantisku zaudējumu (fiziskām, juridiskām personām un valstij) ar mazākām tiesiskām sekām. Nevalstisko organizāciju vārdā lūdz TM veidot darba grupu un tās ietvaros izstrādāt risinājumus minimālās darba algas nošķiršanai no krimināltiesiskā regulējuma.

J. Reirs atbalsta R. Bunkas priekšlikumu, vienlaikus paskaidrojot, ka minimālās darba algas celšana un atlīdzības celšana valsts pārvaldē krīzes laikā tika atsaistītas un to ir iespējams īstenot.

L. Mengēlsone aicina atbalstīt Latvijas Darba devēju konfederācijas padomē apstiprinātos priekšlikumus:

1. Par UIN zaudējumu pārņemšanas iespēju ierobežošanu
 - a. nodrošināt investīciju vides stabilitāti un konkurētspēju un nesamazināt zaudējumu pārņemšanas termiņu uz mazāku par 5 gadiem un neierobežot zem 75 % apmērā no ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā ienākuma attiecīgajā taksācijas periodā;
 - b. atbalstīt uzskatu, ka dividendes nevar izmaksāt pirms zaudējumu segšanas;
2. Par elektroenerģijas nodokļa atbrīvojumu atcelšanu (fiskālā ietekme 2017. gadā +5,4 milj. euro) - atbalstīt elektroenerģijas nodokļa atbrīvojumu atcelšanu;

3. Valsts kapitālsabiedrībām dividendēs izmaksājamās daļas apmēra paaugstināšana 2017. gadā (par 2016. gada peļņu) no 75 % uz 90 % - Ievērot OECD vadlīnijas kapitālsabiedrību pārvaldīšanā kā arī labas pārvaldības principus, kuru ietvaros ir izstrādāti un apstiprināti valsts kapitālsabiedrību darbības vidēja termiņa plāni, tāpēc LDDK aicina vēlreiz izvērtēt, vai ir lietderīgi paaugstināt dividendēs izmaksājamo peļņas daļu, veicot izmaiņas likuma "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018. gadam" 22. pantā par minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu 2017. gadā (par 2016. gada pārskata gadu);
4. Solidaritātes nodokļa reforma - veikt Solidaritātes nodokļa reformu, ievērojot šādus principus:
 - a. līdz esošajiem griestiem 48 000 EUR ir parastā kārtība un pilna pabalstu izmaksa (gan īstermiņa, gan pensiju);
 - b. no 48000 līdz 100 vidējām algām jeb apmēram 86000 EUR maksāts tiek pilnais VSAOI, bet īstermiņa pabalstu daļa aiziet pamatbudžetā, pensiju daļa paliek sociālajā budžetā maksātājam;
 - c. maksimālie griesti (par atalgojumu 100 vidējo darba algu apmērā) tiek ik gadu (līdz 2022. gadā) samazināti līdz 50 vidējo darba algu apmēram;
5. Kredītiestāžu augsta riska darījumu nodeva - neatbalstīt Kredītiestāžu augsta riska darījumu nodevu, kas šobrīd ierobežo finanšu sektora reģionālo konkurētspēju;
6. Solidārās atbildības ieviešana ģenerāluzņēmumam vai apakšuzņēmumam būvniecības nozarē - turpināt dialogu ar būvniecības nozari pārstāvošām organizācijām pēc būtības, lai izstrādātu kompleksu risinājumu ēnu ekonomikas apkarošanai nozarē, ietverot darbinieku elektronisku identifikāciju, minimālās darba algas likmi profesijām un skaidru atbildības sadalījumu starp ģenerāluzņēmēju un apakšuzņēmumu;
7. Par minimālās mēneša darba algas palielinājumu 2017. gadā - atbalstīt samērīgu, pakāpenisku minimālās mēneša darba algas palielinājumu 2017. gadā, kas balstīts uz makroekonomiskiem rādītājiem.

V. Keris savukārt aicina atbalstīt Latvijas Brīvo arodbiedrību valdē pieņemto lēmumu aicināt valdību attiecībā uz veselības aprūpes budžetu respektēt ministru prezidentes L. Straujumas un finanšu ministra A. Vilka parakstītās Sabiedrības veselības aprūpes pamatnostādnes 2014.-2020. gadam, kurās uzsvērts, ka reformas veselības aprūpē Latvijā notiek, to mērķis ir iedzīvotāju mūža ilguma pagarināšana un mirstības samazināšana, kam nepieciešamajam finansējumam 2017. gadā ir jābūt vismaz 3,7 % no IKP. LBAS Valde atbalsta veselības aprūpes nozares sociālo partner un pilsoniskās sabiedrības organizāciju panākto kompromisu – 2017. gada valsts budžetā veselības aprūpei paredzēt 3,25 % no IKP, kas atbilst apmēram 70 miljoniem eiro.

I. Liepiņa norāda, ka Latvija joprojām ir starp valstīm ar zemu minimālo darba algu, līdz ar to nepieciešami pasākumi kvalitatīvu jaunu darba vietu radīšanai. Vienlaikus norāda uz citām sasaistēm, kur piemērota minimālā darba alga, piemēram, administratīvā atbildība, aicinot vērtēt un norādīt ietekmi tiesību aktu projektu ietekmes izvērtējumā.

J. Reirs pauž argumentus, kāpēc minimālā alga ir jāceļ, pirmkārt, norādot ietekmi uz ēnu ekonomikas mazināšanas pasākumiem, otrkārt, pabalstu sistēma ir veidota tā, ka, jo īpaši reģionos, nestrādāt un saņemt pabalstus ir izdevīgāk nekā strādāt un saņemt minimālo darba algu, treškārt, Latvijai ir saistošas rekomendācijas sociālās vienlīdzības un nabadzības mazināšanai. Vienlaikus norāda, ka Labklājības ministrija ir gatava kompromisiem un dažādiem risinājumiem, lai sasniegtu nabadzības mazināšanas mērķus.

E. Baldzēns aicina atbalstīt LBAS valdē atbalstītos priekšlikumus, gan mēģinot atrast papildus līdzekļus veselības aprūpes jomai, gan atjaunot neapliekamā minimuma noteikšanas kārtību un palielināt to līdz pirmskrīzes līmenim – 130 eiro un minimālo darba algu palielināt vismaz par 20 eiro, vienlaikus visu atbildību par minimālās darba algas palielināšanu neuzliekot tikai darba devējiem, bet apsverot valsts un pašvaldību iespējas piedalīties darbinieku atalgojuma līmeņa paaugstināšanā.

A. Muhlinkins norāda, ka ir nepieciešams atrast valsts finansējumu pilnā apmērā sabiedriskajam pasūtījumam pasažieru pārvadājumu veikšanai, ņemot vērā, ka kravu pārvadājumi, no kuriem

līdz šim tika kompensēta starpība, ir samazinājušies, tādējādi nodrošinot stabilitāti nozares kopējai pastāvēšanai.

Padome nolemj:

1. pieņemt zināšanai finanšu ministres D. Reiznieces-Ozolas sniegto informāciju.
2. turpināt darbu Budžeta un nodokļu politikas trīspusējās sadarbības apakšpadomē, tās ietvaros diskutējot par valdības sociālo partneru un sadarbības partneru sagatavotajiem lēmumu projektiem.
3. nākamo Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdi sasaukt 2016. gada 6. septembrī plkst. 10:00, kā arī pirms valsts budžeta 2017. gadam apstiprināšanas Ministru kabinetā, kas plānota 2016. gada 13. oktobrī, sasaukt Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdi 2016. gada 11. oktobrī.

Finanšu ministrijas prezentācija pieejama MK mājaslapā - http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/prezentacija_ntsp_090816.pdf.

Diskusijas pieejamas video formātā – saite: <https://www.youtube.com/watch?v=JnJgmFFpZMU>.

Sēdi slēdz plkst. 11:50

Sēdi vadīja:

P. Krīgers

Protokolēja:

Z. Legzdina-Joja

Vīzas:

M. Kučinskis
Ministru prezidents
Valdības pārstāvju grupas vadītājs
2016. gada 9. augustā

V. Gavrilovs
LDDK prezidents
Darba devēju puses vadītājs
2016. gada 9. augustā

